

Mail voorzitter klankbordgroep aan voorzitter expertgroep, 15 december 2021

Beste Niels,

De klankbordgroep gezondheid stelt vragen over de eigen toegevoegde waarde in relatie tot het werk van de expertgroep. Daarbij zijn er ook vragen over de samenstelling, werkwijze en onafhankelijkheid van de experts. Het ontbreekt simpelweg aan vertrouwen in dit proces. Nu is dat een lastig begrip want een goed gesprek over vertrouwen wil nog niet zeggen dat het daarmee ook ontstaat. Daar is meer voor nodig. Een suggestie vanuit de groep was dan ook dat zij graag kennis willen maken met de experts en hun werkwijze. Men heeft mij gevraagd om bij de voorzitter na te gaan of het mogelijk is om een vraag over het omgaan met 'gezondheidseffecten voor gebruikers van volkstuinten' aan hen voor te leggen om te horen hoe zij daarmee omgaan. Nu kan dat verzoek gezien worden als een "examen" van de experts. Ik zie het zelf als een poging om zicht te krijgen op de intenties en de competenties van de experts. Mijn vraag is dan ook: zou zo'n kennismaking mogelijk zijn en zo ja, hoe geven we die dan vorm? Tegenvoorstellen om aan vertrouwen te winnen zijn uiteraard ook welkom, bijvoorbeeld de aanwezigheid van klankbordgroepleden in de buitenring.

Wat betreft de onderwerpen die de groep wil meegeven aan de experts is een brede inventarisatie gedaan van vragen. We hebben er deze week over gesproken maar het bleek onmogelijk om daar met de groep nu al een schifting in te maken. Het zijn meer dan 20 pagina's geworden met vragen rijp en groen door elkaar. Een van de deelnemers heeft op zich genomen om de vragen te ordenen en kwam tot het volgende:

"Ik tel ca. 120 vragen. Met als toelichting: ik weet niet of de lijst compleet is (moet dat nog nagaan), het cijfer is nog niet helemaal precies want in sommige bijdragen staan op het eerste zicht al heel veel vragen, terwijl andere veel uitleg bieden maar in verhouding minder vragen (ik ga dit nog, zoals aangekondigd, in overleg met de vragenstellers zelf wat structureren om het overzichtelijker te maken)
- van die 120 vragen gaan er maar liefst 70 (!) over het 'gangbare beleid' zonder enige verwijzing naar Amsterdam. Iets meer dan 40 gaan over specifiek Amsterdamse omstandigheden en hoe het plaatsen van windturbines (enz.) hier zouden uitpakken. Iets minder dan 10 zitten daar wat tussenin.

Het zijn ruwe getallen en heel wat van die 70 'algemene' vragen zijn natuurlijk ingegeven (ook al staat het er niet bij) door bezorgdheid over wat de toepassing van 'gangbaar beleid' hier zou betekenen.

Toch lijkt het mij belangrijk - vandaar deze mail - dat deze opbrengst van onze vragenstellerij al snel gemeld wordt aan de expertgroep en haar voorzitter. De vele vragen over het 'gangbare' lijken immers zeker een reactie op de eenzijdige toonzetting van de startnotitie. En het zou ons werk (als KBG én XPG) een stuk gemakkelijker maken - in elk geval veel heen en weer besparen - als de XPG op ons verzoek zou ingaan om haar antwoorden op de adviesvraag van de gemeente consequent niet alleen vanuit het gangbare beleid te beredeneren maar óók en evenwichtig vanuit het andere, meer op voorzorg gestoeld gezichtspunt.

De vraag zit 'm in de staart. Met het oog op de passage in het regeerakkoord over afstandsnormen komt dit wellicht weer in een nieuw daglicht te staan.

Tenslotte; verschillende klankbordgroepleden hebben vandaag een brief* aan de gemeenteraad gestuurd waarin zij vragen om voorwaarden op het vlak van o.a. gezondheid. Marieke moet

hierop handelen. Ik verwacht dat de vraag aan de experts daarmee aan zwaarte wint en dat daarmee wellicht ook meer tijd ontstaat om tot een advies te komen.

Groet, Marc Rijnveld

*)

Aan de gemeenteraadsleden van Amsterdam

Het stadsbestuur wil 17 windturbines binnen de gemeentegrenzen plaatsen om duurzame windenergie op te wekken. De meeste hiervan komen dicht bij bewoners die aan de randen van de stad wonen, bij bewoners van omliggende gemeenten, bij de volkstuinen, en in recreatiegebieden. Daarover is het afgelopen jaar weerstand ontstaan. De gemeente heeft daarom voor komende maanden een reflectiefase ingepland; verschillende klankbordgroepen gaan input geven voor een afwegingskader, zodat de gemeenteraad een verstandige beslissing kan nemen.

Als deelnemers aan de klankbordgroepen komen we hierbij met een gezamenlijk statement:

"Wij zijn allen inwoners van Amsterdam en omliggende gemeenten, of behartigen via onze organisatie een grote groep inwoners, volkstuinders, recreanten, of toekomstige bewoners van nieuwbouwwijken. Sommige van ons zijn tegenstanders van de plannen, andere zijn voorstanders onder voorwaarden. We zullen tijdens de reflectiefase in de klankbordgroepen allemaal met onze eigen argumenten komen, voor of tegen windturbines binnen de gemeentegrenzen. Op basis van klimaatzorgen, woningwaarde, gezondheidsoverwegingen, leefbaarheid, biodiversiteit, of welke individuele afweging dan ook."

"Los van deze individuele wensen en belangen, vinden wij dat de uiteindelijke afweging moet voldoen aan enkele basisvoorwaarden. Daarom stellen wij de volgende minimumvoorwaarden aan het afwegingskader dat in deze reflectiefase gemaakt wordt:"

1) Tijdens de reflectiefase wordt de geschiktheid van de zoekgebieden onderzocht. Als de zoekgebieden allemaal niet geschikt blijken, mogen er geen windturbines komen.

De reflectiefase is bedoeld om te reflecteren, dit betekent dat de uitkomst nog niet vast staat. De gemeenteraad heeft alleen zoekgebieden vastgesteld, en nu wordt gekeken of de gebieden geschikt zijn. Het afwegingskader moet daarom de mogelijkheid open houden dat er alleen windturbines op ruime afstand van bewoning komen, bijvoorbeeld in de haven.

2) Voor een goede afweging moeten de verwachte gezondheidseffecten van windturbine-overlast in kaart gebracht worden. Zolang dat niet gebeurd is, mogen er geen onomkeerbare stappen gezet worden.

Nergens ter wereld worden er zulke hoge windturbines zo dicht bij stedelijke bebouwing neergezet. Deze windturbines geven overlast (geluid, licht en permanente beweging), waarvan de precieze effecten nog onderzocht moeten worden. Zoals RIVM zelf toegeeft, en zoals de Tweede Kamer met grote meerderheid heeft besloten, is er eerst aanvullend onderzoek nodig om een goede afweging te kunnen maken. Aanvullend onafhankelijk onderzoek moet de gezondheidsrisico's in kaart brengen, zodat er een goede afweging gemaakt kan worden tussen maatschappelijke kosten en baten.

3) Er kunnen alleen windturbines geplaatst worden indien vastgesteld wordt dat de biodiversiteit en het landschap van Amsterdam er niet onder lijdt.

We kunnen de klimaatcrisis niet oplossen door die van natuur te verergeren. Windturbines kunnen alleen geplaatst worden indien populaties van onder andere vogels en vleermuizen niet achteruit gaan, niet doodvliegen tegen de wieken, gedood worden door drukverschillen of hun leefgebied verstoord zien worden. Hierbij moet het voorzorgsprincipe worden toegepast. Amsterdam heeft een verplichting voor het beschermen van biodiversiteit, en het beschermen van de groene en blauwe of open ruimte voor het welzijn van haar burgers.

"Wij roepen de gemeenteraadsleden op om zich te scharen achter deze drie zeer redelijke eisen voor het afwegingskader van windenergie in Amsterdam. Zij moeten van het college eisen dat het een verantwoorde afweging maakt."